Gemeente Amsterdam

Oranje-Vrijstaatplein 2
1093 NG Amsterdam

Postbus 94801
1090 GV Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 94801, 1090 GV Amsterdam

Nederlandse Tuinen Stichting
Commissie Amsterdam
Nieuwezijds Kolk 28
1012 PV Amsterdam

Datum	DATUM
Ons kenmerk	
Uw kenmerk	
Behandeld door	Ariadne Onclin, Bureau Monumenten en Archeologie, bestuurszaken.mea@amsterdam.nl
Kopie aan	
Bijlage(n)	Beschrijving Bureau Monumenten en Archeologie, Advies Commissie Omgevingskwaliteit, informatiefolder
Onderwerp	Verzoek om zienswijze Mien Ruysplantsoen

Geacht bestuur van de Nederlandse Tuinenstichting,

De gemeente Amsterdam onderzoekt of het Mien Ruysplantsoen aan de KNSM-laan moet worden aangewezen als gemeentelijk monument. Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost heeft besloten de formele procedure hiertoe te starten. Met deze brief vragen wij u wat u hiervan vindt (uw zienswijze).

Waarom dit onderzoek?
Aanleiding voor de procedure is uw aanvraag van 30 november 2024, ingediend mede op verzoek van betrokken omwonenden, om het Mien Ruysplantsoen op het voormalige KNSM-eiland aan te wijzen als gemeentelijk monument. Aanleiding vormden de zorgen over verwaarlozing van de inrichting van de openbare ruimte, een onjuiste aanpak van het groen en mogelijke gemeentelijke ingrepen die de oorspronkelijke ontwerpkwaliteit en biodiversiteit aantasten. U heeft daarbij de hoge tuinarchitectonische, cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarde benadrukt van dit plantsoen, dat dateert uit 1952/1954 en in 1993–1994 is heringericht, beide ontworpen door de internationaal vermaarde tuinarchitect Mien Ruys. Naar aanleiding hiervan heeft Bureau Monumenten en Archeologie (BMA) de monumentale waarden van het plantsoen in kaart gebracht.

BMA heeft dit onderzoek afgerond op 13 april 2026 en concludeert dat het Mien Ruysplantsoen over hoge monumentwaarden beschikt:

- Tuinhistorische waarde: Het plantsoen is een representatief, zeldzaam en kwalitatief hoogwaardig voorbeeld van het late werk van Mien Ruys (1904–1999) en vormt als haar allerlaatste project het sluitstuk van haar omvangrijke oeuvre in Amsterdam. Kenmerkend is de orthogonale opzet met de centrale rechthoekige vijver, de diagonale zicht- en looplijnen, strak geschoren hagen en ligusterblokken in uitgekiend contrast met weelderige, (semi-)natuurlijke vaste planten en heesters. Bijzonder is de historische gelaagdheid: het ontwerp uit 1993–1994 borduurt voort op het eerdere KNSM-bedrijfspark uit 1952 van dezelfde ontwerper, waarbij elementen zoals de vijver en monumentale bomen (o.a. de monumentale Huntingdon-iep) zijn behouden en geïntegreerd.
- Stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde: Het plantsoen herinnert direct aan het KNSM-havenerfgoed (aangelegd als 'pauze- en afscheidspark' bij Loods 6) en fungeert als een essentiële, speciaal ontworpen groene tegenhanger en ontmoetingsplek in een dicht bebouwde, stenige stedelijke omgeving. Het weerspiegelt de sociaal-maatschappelijke filosofie van Ruys dat eenieder recht heeft op een kwalitatief hoogwaardige buitenruimte.
- Gaafheid: De oorspronkelijke hoofdopzet, ruimtestructuur, harde elementen (vijver, paden met geribbelde klinkers) en een aanzienlijk deel van de bomen en heesters zijn intact gebleven. De geconstateerde verschraling en verstoringen zijn aan de hand van het bewaarde archiefmateriaal (WUR) eenvoudig herstelbaar

Vervolgens is advies gevraagd aan de Commissie Omgevingskwaliteit (subcommissie Aanwijzing Monumenten). Deze commissie van onafhankelijke deskundigen heeft op 20 april 2026 (bekrachtigd op 2 juni 2026) positief geadviseerd om het plantsoen aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Geef uw mening (uw zienswijze)
Als aanvrager bent u direct belanghebbende in deze procedure. Wij horen daarom graag uw standpunt (uw zienswijze) over het voornemen om van het plantsoen een gemeentelijk monument te maken.

Mocht u opmerkingen of aanvullingen hebben op de bijgevoegde beschrijving, dan nodigen wij u van harte uit dit in uw zienswijze aan te geven. Uw zienswijze wordt volwaardig meegewogen bij het uiteindelijke besluit.

Hoe kunt u reageren?
De termijn om te reageren is 6 weken, gerekend vanaf de datum op deze brief.

- Per e-mail (voorkeur): Stuur uw zienswijze naar bestuurszaken.mea@amsterdam.nl onder vermelding van “Zienswijze Mien Ruysplantsoen”.
- Per post: Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost, p/a Bureau Monumenten en Archeologie t.a.v. A.L.M. Onclin, Postbus 10718, 1001 ES Amsterdam

Als wij binnen 6 weken geen reactie van u ontvangen, gaan wij ervan uit dat u geen behoefte heeft om uw standpunt toe te lichten.

Voorbescherming

Vanaf het moment dat de formele zienswijze aan belanghebbenden wordt gevraagd, geldt voor het Mien Ruysplantsoen een voorbescherming. Deze voorbescherming voorkomt dat er tussentijds onomkeerbare wijzigingen plaatsvinden en blijft van kracht tot het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost een definitief besluit heeft genomen over het al dan niet toekennen van de monumentenstatus. Dit is vastgelegd in de Erfgoedverordening Amsterdam.

Hoe dan verder?

Na afloop van de zienswijzetermijn maakt het dagelijks bestuur een zorgvuldige en integrale belangenafweging. Hierbij worden de monumentale waarden en adviezen afgewogen tegen de ingediende belangen en zienswijzen van belanghebbenden. Vervolgens neemt het dagelijks bestuur het definitieve besluit over de status van gemeentelijk monument. U wordt hierover schriftelijk geïnformeerd en heeft te zijner tijd de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen dat besluit.

Heeft u vragen?

Voor vragen kunt u contact opnemen met Ariadne Onclin van Bureau Monumenten en Archeologie via bestuurszaken.mea@amsterdam.nl. Meer informatie over de procedures en regelgeving vindt u op www.amsterdam.nl/erfgoed.

Met vriendelijke groet,

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost, namens hen,

Stadsdeel Oost
Gemeente Amsterdam